

РЕШЕНИЕ

№ 286

гр. Благоевград, 13.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, ПЕТНАДЕСЕТИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и осми октомври през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Ангелина Бисеркова

при участието на секретаря Катерина Пелтекова
като разгледа докладваното от Ангелина Бисеркова Гражданско дело № 20211200100089 по описа за 2021 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е образувано по искова молба от АТ. П. Т., ЕГН ***** и АТ. АТ. Т., ЕГН ***** действащ чрез баща си АТ. П. Т., двамата чрез пълномощник адв.Т.Г. срещу „З.“ АД, ЕИК ..., седалище и адрес на управление гр.София, район „Лозенец“ бул.„Ч.в.“ 51 Д, представлявано от П.В.Д.и Г.Н.Г..

Сочи се в исковата молба, че първият ищец е баща на втория, както и че на 30.08.2020 г. двамата пътували в лек автомобил „Мерцедес“ рег. № Е 0001 ВТ, управляван от Я.Г. Т.-съпруга на първия ищец, по път ВЛГ 2254, между гр.Сандански и гр.Гоце Делчев. При управлението на автомобила водачът изгубил контрол, вследствие на което навлязъл в съседната пътна лента и се е блъснал в бетонна стена. В резултат на сблъсъка ищите са получили телесни увреждания с дълъг възстановителен период, съпътстван от интензивни болки и страдания, неизбежни битови неудобства и стрес от преживяното произшествие.

Твърди се, че за настъпилото ПТП е съставен констативен протокол.

Твърди се, че към 30.08.2020 г. водачът на автомобила е застрахован по задължителна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ в ЗК „ЛЕВ ИНС“ АД, за което е издадена полица ВГ/22/120000433704.

Ищецът А.П. сочи, че след ПТП-то е бил обслужен в МБАЛ гр.Гоце Делчев, където му е направена гипсова имобилизация, след което е бил приет по спешност във ВМА -МБАЛ-София, с диагноза : фрактура хумери декстра, мултифрагментоза ст.построс ом кум Іsr et

плаце семитубуларис. Сочи на проведено оперативно лечение - извършено е наместване на счупените кости; за фиксация е използван остеоситензен материал - киршнерови игли. След направена репозиция на хумеруса е поставена, по цялата дължина на хумеруса, заключваща плака, реинсерирана е дългата глава на бицепса. За проведеното лечение ищецът е заплатил 58.00 лева потребителска такса и 3 360 лева медицински консумативи. Твърди, че от получените увреждания изпитва интензивни болки, съпроводени с главоболие, гадене, световъртеж. Твърди, че към момента на депозиране на исковата молба в съда не може да си служи с дясната ръка. Има намалена сетивност в увредената ръка, загуба на сила и активни и пасивни движения в намален обем.

Твърди се в молбата, че ищецът А.П. е затруднен във всички ежедневни активности, не може да се обслужва сам, трябва да бъде подпомаган от близки и приятели, което се отразява негативно на самочувствието му. Не се чувства полезен за семейството си. Всичко това го кара да се затваря в себе си, не желае да излиза и да води активен социален живот.

Твърди се, че след ПТП-то ищецът А.А. е постъпил за лечение в МБАЛ гр.Гоце Делчев с диагноза фрактура на тибия синистри ет фрактура осис метакарпи III -IV манус декстри. ВЛК крурис синистри. Претърпял е две операции - на 30.08.2020 г. и на 02.09.2020 г. От получените увреждания ищецът изпитва интензивни болки, съпроводени с общо неразположение - главоболие, гадене, световъртеж. Има счупвания на ръката и крака, което обуславя изключително мъчителен възстановителен процес, при който пострадалият не може да бъде самостоятелен. За най-елементарните нужди А.А. получава помощ. Лечението му е свързано с имобилизация, която води до атрофия на мускулите на крайниците. Ищецът е с намалена сетивност в увредените крайници, загуба на сила и активни и пасивни движения в намален обем. Твърди се в молбата, че ищецът трудно приема получените от ПТП-то травми. Шокът и ужасът от преживяното ПТП се е запечатал в съзнанието на детето, то изпитва страх от автомобили и автомобилно движение, неспокойно е ,буди се нощем и не може да заспи, раздразнено е без видима причина.

Твърди се, че гореописаните увреждания са получени от ищите от ПТП-то, виновно причинено от Я. Т.а, като водач на лек автомобил „Мерцедес“ рег. № Е 0001 ВТ, който водач е бил застрахован към датата на събитието по задължителна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ в ЗК „ЛЕВ ИНС“ АД, за което е издадена полица BG/22/120000433704.

Твърди се, че на 05.10.2020 г. по реда на чл.380 КЗ молителите са предявили пред ответника претенция за обезщетение на претърпяните от ПТП-то вреди, която претенция не е удовлетворена в законоустановения срок.

С гореизложеното молителите обосновават правния си интерес от предявяване на исковете.

Иска се от съда да постанови решение, с което да осъди ответника да заплати :

на ищеца АТ. П. Т., ЕГН ***** сумата от 100 000 /сто хиляди/ лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди - болки и страдания, непосредствена последица от телесни увреждания причинени на молителя от процесното ПТП, ведно със законната лихва

върху сумата, считано от датата на ПТП-то /30.08.2020 г./ до окончателното ѝ заплащане ;
на ищеца АТ. П. Т., ЕГН ***** сумата от 3 418.00 /три хиляди четиристотин и осемнадесет/ лева, представляваща обезщетение за имуществени вреди - разходи за медицински изделия и потребителска такса, необходими за лечение на получените телесни увреждания вследствие на процесното ПТП, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 16.09.2020 г. -дата на извършване на разхода, до окончателното ѝ заплащане ;
на ищеца АТ. АТ. Т., ЕГН ***** сумата от 120 000 /сто и двадесет хиляди/ лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди - болки и страдания, непосредствена последица от телесни увреждания, причинени на молителя от процесното ПТП, ведно със законната лихва върху сумата, считано от датата на ПТП-то /30.08.2020 г./ до окончателното ѝ заплащане.

Ищецът прави доказателствени искания, представя писмени доказателства. Сочи банкова сметка, по която ответникът да плати претендираните обезщетения. Представя писмени доказателства.

Във връзка с искане на ишците при условията на чл.83, ал.2 ГПК съдът е освободил молителите от заплащане на държавна такса и съдебни разноски по делото /определение № 155/09.02.2021 година/.

Препис от исковата молба ведно с доказателствата към нея, разпореждане № 91/09.02.2021 г. по чл.131 ГПК са изпратени и надлежно връчени на ответника, който в законоустановения срок депозира писмен отговор, с който оспорва изцяло предявените искове по основание и размер.

Оспорва причинно-следствената връзка между събитието от 30.08.2020 г. и претендираните неимуществени вреди. Оспорва всички твърдения за претърпени болки и страдания и връзката им с процесното ПТП. Сочи, че приложените към исковата молба не подкрепят наведените в исковата молба обстоятелства относно медико-биологичния характер на получените от ишците травми.

Заявява възражение за намаляване отговорността на застрахователя като навежда твърдение за принос на ишците за настъпване на ПТП-то и на травматичните увреждания, изразил се в непоставяне на обезопасителен предпазен колан.

Навежда възражение за завишен размер на претенциите, който следва да се определи по справедливост при съобразяване на минималната работна заплата в страната към датата на събитието, периода нетрудоспособност на ищеца АТ. П. Т., размера на платената от застрахования премия по застраховка „Гражданска отговорност“, която в случая е в размер на 276.19 лева, както и на съдебната практика. Счита, че размерът на претенциите не е съобразен със степента на телесна повреда и срока на възстановяване.

С довод за неоснователност на главния иск обосновава становище за неоснователност на акцесорния иск за лихви за забава. Сочи, че ответникът изпада в забава след уведомяване и представяне на всички необходими документи, включително банкова сметка на ишците.

Съдът, като съобрази доводите на страните и събраните по делото писмени и гласни

доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл.235, ал.2 ГПК намира за установено от фактическа страна следното:

Не се спори от страните, а с протоколно определение от 01.06.2021 г. е обявено за безспорно и ненуждаещо се от доказване обстоятелството, че към 30.08.2020 г. по отношение на лек автомобил „Мерцедес“ рег. № Е 0001 ВТ е налице валидна застраховка по полица BG/22/120000433704/05.02.2020г. при ответното застрахователно дружество.

По делото е приет констативен протокол за ПТП с пострадали лица № 13/p-15660-31.08.2020 г., съставен от служител на РУ -Сандански, ОД на МВР-Благоевград, от който се установява, че на 30.08.2020 г. около 16.00 часа движещият се по път BGL 2254 в посока от с. Катунци към гр. Гоце Делчев лек автомобил марка и модел „Мерцедес G 270 TDI“, управляван от Я.Г. Т.а, в който пътували М. Т.а /дъщеря на водача/, седяща на предната седалка до водача, АТ. АТ. Т.-син на водач, седящ на задна седалка вляво зад водача и АТ. П. Т.-съпруг на Я. Т.а, седящ на задна седалка, в дясно, по неустановени причини, на прав пътен участък, се отклонява наляво, прекосява пътното платно и се блъска в бетонна стена. Пострадали при ПТП-то са лицата Я. Т.а, АТ. АТ. Т. и АТ. П. Т..

От представената по делото медицинска документация се установи, че в резултат на процесното ПТП ищците са претърпели травматични увреждания, за което са предприети съответните медицински изследвания и интервенции. Във връзка с лечението на ищеца-баща, последният е сторил разходи по сметка на лечебното заведение - Военномедицинска академия сумата, в размер на 3 360 лева, представляваща стойността на медицински консумативи и 58.00 лева потребителска такса. Последното се установява от фактура № 1000072072/14.09.2020 г., фискален бон от 14.09.2020 г., фактура №1200049096/16.09.2020 г.и фискален бон от 14.09.2020г., неоспорени и необорени от останалите доказателства по делото.

Съгласно Постановление от 16.11.2020 г. на прокурор при Районна прокуратура-Сандански, във връзка с процесното ПТП е било образувано досъдебно производство № 33933М-339/2020 г. по описа на РУ-Сандански за престъпление по чл.343, ал.1, б.„б“, пр.2 НК във вр.с чл.342, ал.1, пр.3 НК и чл.20, ал.1 от ЗДвП. С посоченото постановление наказателното производство е прекратено поради наличие на хипотезата, визирана в чл.348б НК. Постановлението е влязло в сила на 08.01.2021г.

Установи се, че пред застрахователя - дружеството ответник, са заведени претенции от ищците с вх.№ 12765/07.10.2020 г. за изплащане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 100 000 лева и обезщетение за имуществени вреди в размер на 3 418 лева от реализираното ПТП за пострадалия АТ. П. Т. и 120 000 лева за пострадалия АТ. АТ. Т..

От изготвената по делото съдебно-медицинска експертиза, която съдът изцяло кредитира с доверие като компетентна, обективна, необорена от останалите доказателства по делото и неоспорена от страните се установи, че в резултат на претърпяното на 30.08.2020 г. ПТП ищецът АТ. П. Т. е получил следните травматични увреждания: многофрагментно счупване на дясната раменна кост; контузия на лъчевия нерв; охлузване в дясна гръдна половина, по

задна мишнична линия; кръвонасядане в областта на дясното рамо и дясна гръдна половина. Предприето било оперативно лечение – РСОМ, при което е поставена заключваща плака, фиксирана с незаклучващи и заключващи винтове. При същия инцидент ищецът АТ. АТ. Т. е получил следните травматични увреждания: счупване на трета и четвърта предкиткови кости на дясната длан; счупване на голямопищялната кост на лявата подбедрица; разкъсно-контузна рана на лявата подбедрица. Вещото лице сочи, че получените от ищите травматични увреждания се дължат на действието на твърди тъпи предмети, по механизма на удари с или върху такива и отговарят да са получени по начин и време, както се сочи в събраните по делото писмени доказателства. Експертът е категоричен, че тези травматични увреждания са в причинно-следствена връзка с процесното ПТП. Вещото лице сочи, че за пострадалия АТ. П. Т. възстановителният период е около 3-4 месеца, като вероятно ще се извърши оперативна интервенция за отстраняване на поставената метална плака, при което следва нов възстановителен период, значително по-кратък от първия, за пострадалия АТ. АТ. Т. възстановителния период за травмата, представляваща счупване на голямопищялната кост на лявата подбедрица е от порядъка на 5-6 месеца, а за костите на дланта – 1.5-2 месеца. Съгласно експертното мнение получените от процесното ПТП телесни увреждания не следва да дават отражение върху здравословното състояние на пострадалите след приключване на възстановителния период като във функционално отношение следва да е настъпило пълно възстановяване на засегнатите крайници. При пострадалия АТ. П. Т. е възможно да се появява периодично болка в областта на счупването, без това да представлява съществен здравен проблем и без да налага специфично лечение. Вещото лице сочи, че поставен предпазен колан при АТ. АТ. Т. най-вероятно би предотвратил счупването на подбедрицата, но не се изключва възможността за счупване на костите на дланта, което е получено най-вероятно при директен удар на ръката в предната седалка. Относно пострадалия АТ. П. Т. полученото счупване на дясната раменна кост се дължи на удар в рамото и горната трета на мишница, и в този смисъл при правилно поставен предпазен колан отново най-вероятно не би настъпило увреждане. Съгласно обясненията на вещото лице в съдебно заседание, счупването на костите на ръката на АТ. АТ. Т. е възможно да се получи и при поставен предпазен колан, тъй като последният не фиксира крайника и той остава свободен. Що се отнася до увредата на долния крайник на лицето, в хипотезата на поставен предпазен колан счупването е по-малко вероятно, тъй като този крайник макар и да не е фиксиран от колана, е по-малко подвижен в сравнение с горния крайник. Относно счупването на раменната кост на бащата /АТ. П. Т./ вещото лице сочи, че при поставен предпазен колан вероятността да се получи такова счупване е малка, тъй като коланът фиксира рамото.

По делото липсва медицинска документация относно продължителността на възстановителния период, както и за наличието на придружаващи заболявания на АТ. П. Т.. Във връзка с отразените в издадената от ВМА епикриза от проведеното лечение на АТ. П. Т., във връзка с претърпяното ПТП, придружаващи заболявания: артериална хипертония и психическо разстройство, вещото лице сочи, че същите не са оказали влияние върху продължителността на възстановителния период. По делото няма данни за последвало

лечение, настъпили усложнения и за проведена рехабилитация, поради което заключава, че е настъпило пълно възстановяване на състоянието на АТ. П. Т..

От заключението по назначената съдебна автотехническа експертиза се установява следният механизъм на произшествието: На 30.08.2020 г. около 16.00 часа лек автомобил марка и модел „Мерцедес G 270 TDI“ се е движил по път BGL 2254, с посока на движение от с. Катунци към гр. Гоце Делчев. След преминаване на разклона за с. Пирин, при км 27, лекият автомобил се е движил в дясната част на пътното платно /видно от снимковия материал и огледния протокол пътното платно не е разделено с осова линия, налични са само външни ограничителни линии/, гледано към гр. Гоце Делчев. След преминаването на ляв завой с голям радиус на кривина, гледано към гр. Гоце Делчев, по неустановени причини, на прав пътен участък, автомобилът се е отклонил наляво, прекосил е пътното платно и се е блъснал в началото на подпорна стена, изградена вляво от пътното платно. В момента на удара в подпорната стена, скоростта на лекия автомобил е била не по-ниска 76 км/ч. Лекият автомобил се е ударил с предната си част на около 20 см от десния си ръб в началото на подпорната стена. В момента на удара лекият автомобил е бил под ъгъл спрямо подпорната стена. При удара, автомобилът се е завъртял по посока на часовниковата стрелка и окончателно се е установил плътно до стената, като най-дълбоката деформация вследствие на удара е дълбока около 53 см /данни от огледен протокол/. Вследствие на силния удар са получени травматичните увреждания на пътуващите на задната седалка АТ. АТ. Т. и АТ. П. Т.. Съгласно становището на експерта получените от АТ. АТ. Т., седящ на задната седалка вляво зад водача, са на лява подбедрица, длан на дясна ръка, счупване на преден зъб. Фрактурата на левия крайник на АТ. АТ. Т., най-вероятно е получена от директен удар в предната лява седалка или между предната лява седалка и задната лява врата. Травмата на дланта на дясната ръка е от подпиране най-вероятно на предната лява седалка. Счупеният преден зъб е от удар на главата в предната лява седалка. По отношение на травмата, получена от АТ. П. Т. - горен десен крайник в областта на рамото, експертът сочи като най-вероятно да са получени при удар в задната дясна врата, при завъртане на автомобила след удара му в подпорната стена. Експертното становище установява, че лекият автомобил е със заводско оборудване с пет триточкови обезопасителни колани – два на предните седалки и три на задната седалка. Вещото лице сочи, че обезопасителният колан е ефективен само когато е плътно прилепнал към тялото, облеганото на седалката. Тогава коланите предотвратяват множество средни и тежки травми – черепно-лицеви, удари на главата в стъклото и рамката над него, счупвания на гръдния кош при удари в кормилото и арматурното табло. Соци статистика- 88% от участвалите в произшествия, възникнали при такива скорости, не са получили никакви травми.

В обясненията на вещото лице, дадени в открито с.з., проведено на 20.09.2021 г. се сочи категорично, че към момента на ПТП пострадалият АТ. АТ. Т. не е бил с обезопасителен колан. По отношение на пострадалия АТ. П. Т. вещото лице не може да даде категоричен отговор бил ли е в момента на инцидента с обезопасителен колан или не. В тази връзка сочи, че за този пътник ударът е бил челен страничен, поради което дори и да е бил с колан, тялото е могло свободно да се движи наляво и надясно, и да се получи травматичното увреждане в рамото на пострадалия.

По делото са разпитани свидетелите Я. Т.а /майка на АТ. АТ. Т. и съпруга на АТ. П. Т./ и

К.Я. /брат на Я. Т.а. В показанията на Т.а се сочи, че ишците са били с поставени обезопасени колани, за шока, в който са изпаднали след пътния инцидент и за транспортирането им до болница в гр.Гоце Делчев непосредствено след ПТП-то. Сочи, че на следващия ден тя и съпругът ѝ били закарани във Военномедицинска академия в гр.София, а синът ѝ е останал на лечение в болницата в гр.Гоце Делчев. Във ВМА А.П. А. бил опериран. Т.а сочи, че след изписването от ВМА съпругът ѝ провежда рехабилитационни процедури, тъй като не е възстановен напълно и не може да извършва всякакви дейности с дясната си ръка. Сочи, че от лекуващ лекар е разбрала, че е необходима нова операция на дясната му ръка. Твърди, че след инцидента АТ. П. Т. е променен – „смазан“ психически, тъй като не може да води пълноценен живот, не може да работи, в отпуск по болест е, взима болкоуспокояващи /“Нивалин“/ за засегнатия при инцидента нерв на дясната ръка.

Свидетелката Т.а сочи, че след инцидента синът ѝ останал на лечение в болницата в гр.Гоце Делчев, за около десет дни, където е поставен гипс на счупената дясна ръка и счупения ляв крайник. Детето трудно се възстановявало. Трудно използвало патерици, тъй като едната ръка била счупена и с гипс. Детето постоянно лежало на диван, не можело да става и да се обслужва сам. Облекчавал нуждите си чрез подлога. Два месеца по-късно бил свален гипса /от ръката и крака/ и започнали рехабилитационни процедури в къщи. След инцидента детето не посещавало учебни занятия за период от около три месеца. Детето било много уплашено, силно травмирано след инцидента. Не искало да се среща с други деца, за да не го разпитват за произшествието. Плачело много и преживявало отново и отново случилото се на 30.08.2020 г. Сочи, че детето вече се е възстановило физически, но не и емоционално, станало е по-затворено.

Данните в показанията на свидетелката Т. относно състоянието на ишците след инцидента се потвърждават от показанията на свидетеля К.Я.. Съдът преценява показанията на тези свидетели с оглед нормата на чл.172 от ГПК, предвид възможната им заинтересованост от изхода на делото, като цени същите предвид, че са преки, непосредствени и съответстващи на останалия събран доказателствен материал по делото. Съдът не кредитира с доверие единствено показанията на свидетелката Т.а в частта, в която сочи за поставени от ишците предпазни колани, непосредствено преди и по време на произшествието, тъй като тези данни се опровергават категорично от автотехническата и съдебно-медицинската експертизи по делото.

При така изясненото от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Предявени са обективно и субективно съединени осъдителни иски с правно основание чл.432, ал.1 от КЗ във вр.с чл.380 КЗ и чл.86 ЗЗД.

Съгласно чл.429, ал.1 , т.1 КЗ със сключването на договор за застраховка „Гражданска отговорност“, застрахователят поема задължението да покрие отговорността на застрахования към трети лица за причинените имуществени и неимуществени вреди, които са пряк и непосредствен резултат от застрахователното събитие.

Съгласно чл. 432, ал. 1 от КЗ, увреденото лице, спрямо което застрахованият е отговорен,

има право да иска обезщетението пряко от застрахователя по застраховка "Гражданска отговорност" при спазване на изискванията на чл. 380 от КЗ. Разпоредбата на чл. 380, ал. 1 КЗ създава задължение за лицето, което желае да получи застрахователно обезщетение, да отправи към застрахователя писмена застрахователна претенция.

При анализ на събраните в производството доказателства безспорно се установява, че е налице активна легитимация у ищците за предявяване на исковете, както и основание за възникване на задължение за изплащане на застрахователно обезщетение по реда на чл. 432 от КЗ от ответното застрахователно дружество, тъй като в хода на настоящото производство, е безспорно установено наличието и валидността на сключен застрахователен договор по задължителна застраховка "Гражданска отговорност" по отношение на процесния лек автомобил.

Съдът счита, че в случая е спазено рекламационното производство по реда на чл. 380 от КЗ – лицето, което желае да получи застрахователно обезщетение, да отправи към застрахователя писмена застрахователна претенция. Видно от представените по делото писмени доказателства, такива претенции са отправени от ищците към застрахователя и входиран с вх. № 12765 / 07.10.2020 г. По делото ответника не ангажира доказателства за изплащане на обезщетения по тях.

Отговорността на застрахователя е функционално обусловена и по правило тъждествена по обем с отговорността на деликвента. За да се ангажира отговорността на застрахователя по чл. 432, ал. 1 от КЗ е необходимо освен към момента на увреждането да съществува валидно застрахователно правоотношение, породено от договор за застраховка "Гражданска отговорност" между прекия причинител на вредата и застрахователя, да са налице и всички кумулативни предпоставки от фактическия състав на чл. 45 от ЗЗД, пораждащи основание за отговорност на прекия причинител - застрахован спрямо увредения за обезщетяване на причинените вреди.

Въз основа на събраните по делото писмени и гласни доказателства съдът намира за безспорно доказан описания по-горе механизъм на пътното произшествие. По делото безспорно се доказва, че на 30.08.2020 г. Я. Та като водач на лек автомобил марка и модел „Мерцедес G 270 TDI“, е нарушила разпоредбата на чл.20, ал.1 от ЗДвП, съгласно която „Водачите са длъжни да контролират непрекъснато пътните превозни средства, които управляват“, в резултата на което е изгубила управлението над автомобила, който е навлязъл в насрещната лента за движение и се е ударил в подпорна бетонна стена от ляво по посока на движението, като е причинила по този начин ПТП, в следствие на което на пътуващите в АТ. АТ. Т. и АТ. П. Т. са причинени средни телесни повреди. Т.е. безспорно е по делото извършено от водача на лекия автомобил виновно противоправно деяние, изразило се в нарушение на чл.20, ал.1 от ЗДвП, което е довело до ПТП, в резултат на което ищците са получили процесните травматични увреждания.

Съгласно чл.45, ал.2 от ЗЗД вината на водача се предполага до доказване на противното. В тежест на ответника бе да докаже, че застрахованият при него водач няма вина за настъпилото ПТП, което в настоящия казус не бе сторено. Вината се доказва по несъмнен

начин от изслушаните и приети по делото заключения.

Безспорно се установиха в процеса и релевираните с исковата молба травматични увреждания на ишците, както и причинно-следствената им връзка с противоправното поведение на водача. Причинно-следствената връзка между противоправното деяние и вредата от него е налице, когато е необходимо и закономерно условие за настъпването на увреждането, а не е случайно свързано с последното /решение № 196/10.11.2017 г. по гр.д. № 3026/2008г. ВКС 4г.о.; решение № 228/19.01.2016г. по гр.д. № 6774/2014 г. ВКС, 3 г.о./ Събраните по делото писмени и гласни доказателства установиха по несъмнен начин, че процесните телесни вреди /за двамата ищци/ и процесните имуществени вреди /за ищеца-баща/ са настъпили именно в следствие на процесното ПТП.

По възражението за съпричиняване от страна на ишците:

Безспорно се установи по делото, че към момента на произшествието ишците са били без предпазни колани, въпреки обективното наличие на такива в автомобила и възможността за използването им, с което поведение са нарушили императивната разпоредба на чл.138в, ал.1-3 от ЗДвП. Съгласно съдебно-медицинската експертиза, поставен от пострадалия АТ. АТ. Т. обезопасителен колан би предотвратил счупването на подбедрицата, като не се изключва възможността за счупване на костите на дланта, а поставен от пострадалия АТ. П. Т. предпазен колан прави малка вероятността от настъпване на счупването на раменната кост. Т.е. с оглед вида и интензитета на получените от всеки от ишците травми, ако всеки от тях е бил с поставен колан, е нямало да получи част от травмите /за пострадалия-дете/, респективно за пострадалия-баща вероятността да получи травмата е много малка.

Ирелевантна за съпричиняването е неспособността на увредения да съзнава обществената запретеност на постъпката си, водеща до неспазване на правилата за движение по пътищата и за обезопасяване при пътуване, и да предвиди вредоносния резултат, поради което отсъствието на вина не рефлектира върху основателността на заявеното възражение по чл.51, ал.2 от ЗЗД /вж решение № 64/16.05.2019 г. по т.д. № 1781/2018 г., 2-ро т.о. ВКС; решение № 165/26.10.2010 г. по т.д. № 93/2010 г. ВКС, 2-ро т.о./.

С оглед на горното съдът приема, че в случая непоставянето на обезопасителен колан от всеки от ишците е допринесло за настъпване на вредите спрямо тях, като съдът определя приноса на 2/3.

По отношение на размера на претендираните обезщетения за неимуществени вреди:

Обезщетението за неимуществени вреди в хипотезата на чл. 432, ал. 1 от КЗ, във вр. с чл. 45 от ЗЗД, се определя от съда в съответствие с установения в чл. 52 от ЗЗД принцип за справедливост. Критериите за определяне на този размер са видът и обемът на причинените неимуществени вреди от травматични увреждания, посочени по-горе в съдебномедицинската експертиза.

При определяне размера на дължимото обезщетение за неимуществени вреди за ищеца АТ. П. Т. съдът съобрази, че в резултат на ПТП-то същият е получил следните травматични увреждания: многофрагментно счупване на дясната раменна кост; контузия на лъчевия

нерв; охлузване в дясна гръдна половина, по задна мишнична линия; кръвонасядане в областта на дясното рамо и дясна гръдна половина; проведена е една операция като е поставена заключваща плака, фиксирана с незаклучващи и заключващи винтове; възстановителният период на пострадалия продължил около 3-4 месеца, като съгласно експертното становище тези телесни увреждания не са се отразили върху здравословното състояние на пострадалия след приключване на възстановителния период и във функционално отношение е настъпило пълно възстановяване на засегнатия крайник; възможна е периодично болка в областта на счупването, без това да представлява съществен здравен проблем и без да налага специфично лечение. Наред с това съобрази страданията и психически негативните преживявания на пострадалия през възстановителния период, както и обезболяващата терапия, на която е подложен и към датата на приключване на съдебното дирене в процеса, факта на продължително отсъствие от работа поради влошеното вследствие на травмите от процесното ПТП здраве, също и възрастта на пострадалия – мъж в активна възраст, в която физическото здраве е важно за пълноценен живот на работа и в семейството, установената негативна промяна в поведението на ищеца.

С оглед на изложеното и предвид съдебната практика относно размера на обезщетението за неимуществени вреди в аналогични случаи, съобразени към датата на увреждането, настоящият съдебен състав счита, че претърпените от ищеца АТ. П. Т. неимуществени вреди подлежат на справедливо обезщетяване в размер на 40 000 лева, което в достатъчна степен отговаря на общественно-икономическите условия към момента на настъпване на застрахователното събитие и спецификите на случая, което намалено при условията на чл.51, ал.2 от ЗЗД, съобразно приноса на пострадалия за увреждането -2/3, води до извод за дължимост на сумата от 13 333.34 лева. Ето защо предявеният от АТ. П. Т. иск за обезщетение за неимуществени вреди е доказан и основателен до размер от 13 333.34 лева, поради което следва да се уважи за посочената сума, а за разликата до претендирания размер от 100 000 лева искът следва да се отхвърли като недоказан и неоснователен.

При определяне размера на дължимото обезщетение за неимуществени вреди за ищеца АТ. АТ. Т. съдът съобрази, че в резултат на ПТП-то същият е получил следните травматични увреждания същият е получил следните травматични увреждания: счупване на трета и четвърта предкиткови кости на дясната длан; счупване на голямопищялната кост на лявата подбедрица; разкъсно-контузна рана на лявата подбедрица; възстановителният период за травмата, представляваща счупване на голямопищялната кост на лявата подбедрица е от порядъка на 5-6 месеца, а за костите на дланта – 1.5-2 месеца; получените от процесното ПТП телесни увреждания не са се отразили върху здравословното състояние на пострадалия след приключване на възстановителния период като във функционално отношение е настъпило пълно възстановяване на засегнатите крайници. Същевременно съдът съобрази възрастта на АТ. АТ. Т. към датата на инцидента, обстоятелството, че за около 3 месеца след ПТП-то детето не е посещавало училище, т.е. принудително е било откъснато от учебния процес и от ежедневни образователни занимания и от средата на връстниците си, също и от характерните за възрастта детски игри, също и че в следствие психологическата травма от

инцидента и до настоящия момент детето продължава да изпитва страх от пътуване с автомобил. Установи се по делото, че психологическите травми за детето, в следствие на инцидента, макар и с много по-нисък интензитет, не са преодоляни. С оглед на това настоящият съдебен състав счита, че претърпените от ищеца АТ. АТ. Т. неимуществени вреди подлежат на справедливо обезщетяване в размер на 60 000 лева, което в достатъчна степен отговаря на общественно-икономическите условия към момента на настъпване на застрахователното събитие и спецификите на случая, което намалено при условията на чл.51, ал.2 от ЗЗД, съобразно приноса на пострадалия за увреждането -2/3, води до извод за дължимост на сумата от 20 000 лева. Ето защо предявеният от АТ. АТ. Т. иск за обезщетение за неимуществени вреди е доказан и основателен до размер от 20 000 лева и в тази част следва да се уважи, а за разликата до претендирания размер от 120 000 лева следва да се отхвърли.

По отношение на претенцията за обезщетение за имуществени вреди:

Ищецът АТ. П. Т. претендира и имуществени вреди в резултат на претърпяното ПТП, а именно сумата от 3 418 лева, представляваща заплатени от същия във връзка с проведеното му лечение във ВМА-София медицински консумативи и потребителска такса. В подкрепа на претенцията си представя фактура № 1000072072/14.09.2020 г., фискален бон от 14.09.2020 г., фактура №1200049096/16.09.2020 г.и фискален бон от 14.09.2020г./, установяващи по категоричен начин факта на заплащане от АТ. П. Т. по сметка на Военномедицинска академия /здравното заведение, в което е проведено лечението на травмите, вследствие на процесното ПТП/ на сумите: 3 360 лева, представляваща стойността на медицински консумативи и 58.00 лева потребителска такса. Настоящият съдебен състав кредитира изцяло с доверие цитираните писмени доказателствени средства предвид липсата на доказателства, които да ги опровергават. Ето защо и доколкото не се оспорват от страните, съдът намира предявеният иск за обезщетение за имуществени вреди за доказан по основание и размер и като такъв следва изцяло да бъде уважен.

По отношение на претендираната законна лихва:

Съгласно чл.497 КЗ застрахователят дължи лихва за забава върху размера на застрахователното обезщетение, освен ако не го е определил и изплатил в срок, считано от изтичане на срока по чл.496, ал.1 КЗ, освен в случаите, когато увреденото лице не е представило доказателства, поискани от застрахователя по реда на чл.106, ал.3.

В настоящият казус се събраха категорични данни, че на 07.10.2020 г. ишците са предявили пред застрахователя –ответник претенции за заплащане на обезщетения за имуществени и неимуществени вреди от процесното ПТП, съответно не се събраха данни за застрахователят да е определил и изплатил в срока по чл.496, ал.1 КЗ исканото обезщетение. Ето защо в случая ответникът дължи законна лихва за забава върху присъдените в полза на ишците обезщетения, считано от датата, следваща тази, на която е изтекъл срокът по чл.496, ал.1 КЗ – 07.01.2021г., т.е. считано от 08.01.2021 г. до датата на окончателното изплащане на обезщетенията. В този смисъл исканията на ишците за присъждане на законна лихва за забава върху присъдените обезщетения, считано от по-ранна дата са неоснователни и като

такива следва да се оставят без уважение.

По разноските:

Съгласно чл.38, ал.2 от Закона за адвокатурата /ЗА/ адвокатът има право на адвокатско възнаграждение за оказаната от него безплатна правна помощ и съдействие в случаите на чл.38, ал.1, т.1-3 ЗА, когато насрещната страна е осъдена за разноски, като съдът е този, който в случая следва да определи служебно възнаграждението на процесуалния представител в размер не по-нисък от предвидения в Наредба по чл.36, ал.2 от ЗА и осъжда другата страна да го заплати.

Следва извод, че за да възникне правото на адвоката на възнаграждение в хипотезата на безплатна правна помощ и съдействие, е необходимо наличието на две предпоставки – да е оказана безплатна адвокатска помощ на лица, посочени в т.1 до т.3 на ал.1 и в съответното производство насрещната страна да е била осъдена на разноски.

Когато е поискано присъждане на адвокатско възнаграждение, то винаги се дължи от тази страна, чиито претенции са отхвърлени от съответната инстанция, при положение, че е доказано заплащането му като разход в случаите на възмездна правна помощ или да е заявено, че процесуалното представителство се осъществява като безплатно за страната. Във втория случай е достатъчно да се представи договора за правна помощ, защото писмената форма е един способите за доказването му и в него е отбелязано, че помощта се оказва безплатно при условията на чл.38 от ЗА, за да може съдът да присъди на адвоката на страната възнаграждение, когато насрещната страна е осъдена за разноски.

По делото липсва договор за правна защита и съдействие, в който да е уговорено, че ищците ще се представляват безплатно от адвокат Т.Г., поради на което на последния не се дължи заплащане на адвокатско възнаграждение при условията на чл.38 от ЗА.

По делото липсват доказателства и за участието на юрисконсулт, който да е защитаваел ответното дружество в процеса. Напротив, налице са данни, че процесуалният представител -адвокат Златка Томова, е упълномощена от ответника, за да ги представлява по делото, същевременно липсват доказателства за заплатен от упълномощителя адвокатски хонорар. Ето защо искането на пълномощника на ответника за присъждане на страната на съдебни разноски, представляващи юрисконсултско възнаграждение, е неоснователно.

С оглед изхода на делото, на основание чл.78, ал.3 от ГПК, на ответника следва да се присъдят разноски съразмерно с отхвърлената част от исковете. Съгласно представения списък по чл.80 ГПК от ответника и данните за заплатени от страната разноски по делото, представляващи възнаграждения за вещи лица, ответното дружество е заплатило общо сумата от 1 063 лева. Ето защо, съразмерно на отхвърлената част от предявените претенции, ищците следва да бъдат осъдени да заплатят на ответника сумата от 805.30 лева.

С оглед частичната основателност на предявените искове, факта, че ищците са освободени при условията на чл.83, ал.2 ГПК от заплащане на такси и разноски, на основание чл.78, ал.6 ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати по сметка на съда сумата от 1 470.05 лева /сбор от 533.33 лева държавна такса върху уважения иск за обезщетение за неимуществени

вреди и 136.72 лева държавна такса върху уважения иск за обезщетение за имуществени вреди, предявени от ищеца АТ. П. Т. и 800 лева държавна такса върху уважения размер от иска за обезщетение за неимуществени вреди, предявен от АТ. АТ. Т./, представляваща дължимата държавна такса, определена съгласно чл.1 от Тарифа по ГПК, върху размера на уважените икове.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА З.“ АД, ЕИК ..., седалище и адрес на управление гр.София, район „Лозенец“ бул.“Ч.в.“ 51 Д, представлявано от П.В.Д.и Г.Н.Г. да заплати на АТ. П. Т., ЕГН *****, с адрес гр.Гоце Делчев, ул.“Д.Х.“ № 39, сумата от 13 333.34 /тринадесет хиляди триста тридесет и три лева и тридесет и четири стотинки/ лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди - болки и страдания, настъпили от ПТП от 30.08.2020 г. с деликвент Я.Г. Та -водач на лек автомобил марка и модел „Мерцедес G 270 TDI“, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 08.01.2021 г. до окончателното изплащане на сумата, на основание чл.432, ал.1 от КЗ по разплащателна сметка в лева, а именно BG ..., открита в ОББ, АД, ЕИК ... с титуляр адвокат Т.Г. Г., като ОТХВЪРЛЯ иска за разликата над присъдената до претендираната сума от 100 000 /сто хиляди/ лева, и за законна лихва върху главницата, считано от датата на ПТП – 30.08.2020г. до 07.01.2021г. включително, като неоснователен.

ОСЪЖДА З.“ АД, ЕИК ..., седалище и адрес на управление гр.София, район „Лозенец“ бул.“Ч.в.“ 51 Д, представлявано от П.В.Д.и Г.Н.Г. да заплати на АТ. П. Т., ЕГН *****, с адрес гр.Гоце Делчев, ул.“Д.Х.“ № 39, сумата от 3 418.00 /три хиляди четиристотин и осемнадесет/ лева, представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди, настъпили от ПТП от 30.08.2020 г. с деликвент Я.Г. Та -водач на лек автомобил марка и модел „Мерцедес G 270 TDI“, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 08.01.2021 г. до окончателното изплащане на сумата, на основание чл.432, ал.1 от КЗ по разплащателна сметка в лева, а именно BG... открита в ОББ, АД, ЕИК ... с титуляр адвокат Т.Г. Г., като ОТХВЪРЛЯ иска за законна лихва върху главницата, считано от 16.09.2020г. до 07.01.2021г. включително, като неоснователен.

ОСЪЖДА З.“ АД, ЕИК ..., седалище и адрес на управление гр.София, район „Лозенец“ бул.“Ч.в.“ 51 Д, представлявано от П.В.Д.и Г.Н.Г. да заплати на АТ. АТ. Т., ЕГН *****, действащ чрез законния си представител АТ. П. Т., ЕГН *****, с адрес гр.Гоце Делчев, ул.“Д.Х.“ № 39, сумата от 20 000 /двадесет хиляди/ лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди - болки и страдания, настъпили от ПТП от 30.08.2020 г. с деликвент Я.Г. Та -водач на лек автомобил марка и модел „Мерцедес G 270 TDI“, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 08.01.2021 г. до окончателното изплащане на сумата, на основание чл.432, ал.1 от КЗ по разплащателна сметка в лева, а именно BG..., открита в ОББ, АД, ЕИК ... с титуляр адвокат Т.Г. Г., като ОТХВЪРЛЯ иска

за главница за разликата над присъдената до претендираната сума от 120 000 /сто и двадесет хиляди/ лева, и за законна лихва върху главницата, считано от датата на ПТП – 30.08.2020 г. до 07.01.2021 г. включително, като неоснователен.

ОСЪЖДА АТ. П. Т., ЕГН ***** и АТ. АТ. Т., ЕГН *****, действащ чрез законния си представител АТ. П. Т., ЕГН *****, с адрес гр.Гоце Делчев, ул.“Д.Х.“ № 39, да заплатят на З.“ АД, ЕИК ..., седалище и адрес на управление гр.София, район „Л.“ бул.“Ч.в.“ 51 Д, представлявано от П.В.Д.и Г.Н.Г. сумата от 805.30 /осемстотин и пет лева и тридесет стотинки/ лева, представляваща съдебни разноски съобразно отхвърлената част от исковете.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.6 ГПК З.“ АД, ЕИК ..., седалище и адрес на управление гр.София, район „Лозенец“ бул.“Ч.в.“ 51 Д, представлявано от П.В.Д.и Г.Н.Г. да заплати по сметка на Окръжен съд-Благоевград сумата от 1 470.05 /хиляда четиристотин и седемдесет лева и пет стотинки/ лева, представляваща дължима държавна такса върху уважените претенции.

Решението подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Апелативен съд-София в двуседмичен срок от съобщаването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Благоевград: _____